

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Sesijas dokuments

23.10.2007

B6-0429/2007

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

Pamatojoties uz jautājumu, uz ko sniedz mutisku atbildi B6-0319/2007 un B6-0320/2007,

ievērojot Reglamenta 108. panta 5. punktu,

iesniedza *Karl von Wogau, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra un Stefano Zappalà* PPE-DE grupas vārdā
Josep Borrell Fontelles, Ana Maria Gomes un Alain Hutchinson PSE grupas vārdā
Annemie Neyts-Uyttebroeck un Elizabeth Lynne ALDE grupas vārdā
Ryszard Czarnecki, Adam Bielan un Ģirts Valdis Kristovskis UEN grupas vārdā
Angelika Beer, Frithjof Schmidt un Raül Romeva i Rueda Zaļo/ALE grupas vārdā
André Brie, Tobias Pflüger, Gabriele Zimmer, Luisa Morgantini, Kyriacos Triantaphyllides, Esko Seppänen un Erik Meijer GUE/NGL grupas vārdā

par „Ceļā uz vispārēju līgumu par visu veidu šķembu munīcijas aizliegšanu”

Eiropas Parlamenta rezolūcija par „Ceļā uz vispārēju līgumu par visu veidu šķembu munīcijas aizliegšanu”

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par dažāda veida parastās munīcijas (sauszemes mīnu un šķembu munīcijas, vājinātā urāna munīcijas, baltā fosfora šāviņu, nesprāgušu kara atlieku), kuru izmanto gan valstis, gan nevalstiskie dalībnieki, kaitīgo iedarbību,
- jo īpaši ņemot vērā 2006. gada 16. novembra rezolūciju¹, kurā lūdz ES atbalstu visaptverošas un efektīvas konvencijas izstrādāšanai, lai aizliegtu šķembu munīcijas izmantošanu visā pasaulē,
- ņemot vērā 2003. gada 28. novembra ANO Konvencijas par noteiktiem parastiem ieročiem (*CCW*) V protokolu par sprādzienbīstamām kara atliekām un atzinīgi vērtējot tā stāšanos spēkā 2006. gada 12. novembrī,
- ņemot vērā Oslo deklarāciju, ko 2007. gada 22.-23. februārī pieņēma valstu grupa, Apvienoto Nāciju Organizācija, Sarkanā Krusta starptautiskā komiteja, „šķembu munīcijas koalīcija” un citas humānās palīdzības organizācijas, vienojoties līdz 2008. gadam noslēgt juridiski saistošu starptautisku instrumentu, ar kuru aizliedz šķembu munīcijas, kas izraisa nepieļaujamu kaitējumu civiliedzīvotājiem, izmantošanu, krājumu veidošanu, ražošanu un nodošanu citām personām;
- ņemot vērā *CCW* sarunu pilnvaru projektu par šķembu munīciju, ko iesniedza Vācija Eiropas Savienības vārdā Valdības ekspertu grupai *CCW* jautājumos;
- ņemot vērā Padomes 2007. gada 23. jūlija Vienoto rīcību 2007/528/KĀDP, ar kuru atbalsta konvenciju par tādu noteiktu parastu ieroču lietojuma aizliegumu vai ierobežošanu, kurus var uzskatīt par pārlieku traumatīviem vai par tādiem, kuru darbība nav prognozējama, ES Drošības stratēģijas kontekstā,
- ņemot vērā 2007. gada 17. septembra ANO atbildīgo personu sanāksmē pausto jauno ANO nostāju par šķembu munīciju, kurā aicina dalībvalstis nekavējoties stāties pretī šķembu munīcijas šausminošajām sekām humanitārajā, cilvēktiesību un attīstības jomā, pieņemot juridiski saistošus starptautiskus tiesību aktus cilvēktiesību jomā, kas aizliedz šķembu munīcijas, kas izraisa nepieļaujamu kaitējumu civiliedzīvotājiem, izmantošanu, ražošanu, krājumu veidošanu un tās nodošanu citām personām; pieprasa iznīcināt esošos šīs munīcijas krājumus; un kas paredz attīrīšanu, apmācību par risku un citas riska mazināšanas darbības, palīdzību upuriem, atbalstu un sadarbību, kā arī atbilstības un pārredzamības panākšanas darbības; un kurā noteikts, ka līdz šāda līguma pieņemšanai ANO aicina valstis veikt iekšējus pasākumus, lai steidzami iesaldētu jebkura vaida šķembu munīcijas lietošanu un nodošanu citām personām;

¹ Pieņemtie teksti, P6_TA(2006)0493.

- ņemot vērā un atzinīgi vērtējot gandrīz 200 specializēto nevalstisko organizāciju „šķembu munīcijas koalīciju”,
 - ņemot vērā Reglamenta 108. panta 5. punktu,
- A. tā kā “sprādzienbīstamas kara atliekas” nozīmē nesprāgušu munīciju, kas ir pielādēta, kurai ir aktivizēts detonators un uzvilks aizslēga belzenis vai kura ir jebkādā citādā veidā sagatavota izmantošanai, un kura ir tikusi izmantota bruņotā konfliktā, taču nav sprāgusi, kā tas bija paredzēts;
 - B. tā kā “šķembu munīcija” nozīmē ieroču sistēmu, kurus gan nomet no gaisa, gan palaiž no zemes;
 - C. tā kā šķembu munīcijai, pat tās vismodernākajiem veidiem, ir raksturīgs nepārdomāti augsts nesprāgšanas gadījumu rādītājs, tā bieži vien nesprāgst pēc saņemtā trieciena, tādējādi apdraudot kopienas ilgi pēc konflikta beigām, tā kā daudzi šķembu munīcijas veidi ir apgādāti ar jutīgiem detonatoriem, kas reaģē uz mazāku fizisku saskari nekā kājnieku mīnas;
 - D. tā kā šķembu munīcija ir ļoti neprecīza, to bieži vien izmanto lielā skaitā un tā aptver lielu platību pēc tās izmantošanas, radot daudz sprādzienbīstamu kara palieku;
 - E. tā kā šķembu munīcijai ir raksturīgs, ka tās izmantotāji nespēj atšķirt militārpersonas no civiliedzīvotājiem; tā kā 98 % no tās reģistrētajiem upuriem ir civiliedzīvotāji;
 - F. tā kā šķembu munīcija rada nopietnas humanitāras sekas attiecībā uz neaizsargātām kopienām un humānās palīdzības darbiniekiem, un tā kā mirstības un ievainojumu gūšanas rādītāji, īpaši bērnu vidū, kurus piesaista šo ieroču mazais izmērs un to krāsas, ir augsti;
 - G. tā kā visi pretatmīnēšanas ierīču veidi ir vērsti pret humānās palīdzības darbiniekiem, kas veic atmīnēšanu;
 - H. tā kā nesprāgušai šķembu munīcijai ir kaitīga ietekme uz attīstību un atjaunošanu, liedzot piekļuvi ceļiem, ēkām un svarīgai infrastruktūrai un neļaujot izmantot lauksaimniecisko zemi, kavējot vietējo tirdzniecību un sakarus un ietekmējot pārtikas drošību, kā arī tā var kavēt humānās palīdzības piegādi;
 - I. tā kā to valstu vidū, kuras ir cietušas no šķembu munīcijas, ir dažas no visnabadzīgākajām pasaules valstīm, un tā kā bieži tieši šo valstu visnabadzīgākie iedzīvotāji ir vissmagākie upuri;
 - J. tā kā ir pierādījumi, ka šķembu munīciju uzglabā vairāk nekā 15 dalībvalstīs, un to ražo vismaz 10 dalībvalstīs;
 - K. tā kā 2007. gada 26. aprīlī Beļģija pieņēma „Mahoux likumu”, ar kuru aizliedz šķembu munīcijas finansēšanu, ražošanu, izmantošanu un glabāšanu,
1. no jauna apstiprina nepieciešamību pastiprināt starptautiskos tiesību aktus cilvēktiesību jomā attiecībā uz šķembu munīciju un starptautiskā līmenī ātri pieņemt visaptverošu

aizliegumu šķembu munīcijas izmantošanā, ražošanā, krājumu veidošanā un tās nodošanā citām personām, un tādēļ stingri atbalsta 2007. gada februārī uzsākto Oslo procesu;

2. aicina nekavējoties pasludināt moratoriju attiecībā uz šķembu munīcijas, tostarp no gaisa noņemamās šķembu munīcijas un sekundārās munīcijas, kas rodas no reaktīvo šāviņu, raķešu un artilērijas lādiņu palaišanas, izmantošanu, finansēšanu, uzglabāšanu, ražošanu, pārvadāšanu vai eksportu, līdz ir notikušas sarunas par starptautisku saistošu līgumu attiecībā uz šo ieroču ražošanas, krājumu veidošanas, eksportēšanas un izmantošanas aizliegšanu;
3. aicina visas ES dalībvalstis pieņemt valsts pasākumus, kas pilnībā aizliedz kasešu bumbu izmantošanu, ražošanu, eksportu un krājumu veidošanu;
4. mudina visus tos, kas ir izmantojuši šķembu munīciju un tai pielīdzināmos ieročus, kuri rada sprādzienbīstamas kara atliekas, uzņemties atbildību par atbrīvošanos no šīs munīcijas, un īpaši veikt precīzu uzskaiti par vietām, kur šāda munīcija tikusi izmantota, lai atvieglotu centienus pēc konflikta beigām attīrīt šīs vietas; uzskata, ka šādu uzskaiti ir jāizmanto, lai sniegtu skaidrus brīdinājumus par vietējiem iedzīvotājiem un humānās palīdzības darbiniekiem bīstamiem apvidiem saskaņā ar V protokolu par sprādzienbīstamām kara atliekām;
5. uzstāj, lai ES karaspēks nekādos apstākļos neizmantotu nekāda veida šķembu munīciju līdz brīdim, kad ir notikušas sarunas par starptautisku līgumu par šādu ieroču regulēšanu, ierobežošanu vai aizliegšanu;
6. uzsver valsts atbildību par teritorijas kontroli, lai sniegtu brīdinājumus, par pasākumu veikšanu civiliedzīvotāju aizsardzībai, tostarp izglītošanu, un par īpašas informācijas nodrošināšanu par palīdzības sniegšanu sprādzienbīstamo kara atlieku upuriem;
7. aicina visas ES dalībvalstis, kas ir izmantojušas šķembu munīciju, sniegt palīdzību cietušajiem iedzīvotājiem;
8. aicina Komisiju ar visu tai pieejamo instrumentu palīdzību nekavējoties palielināt finansiālo atbalstu kopienām un indivīdiem, kuri cietuši no nesprāgušās šķembu munīcijas;
9. mudina valstis, kuras nav parakstījušas V protokolu par sprādzienbīstamām kara atliekām, to parakstīt un ratificēt, kā arī starpposmā ievērot šī protokola būtību;
10. atzinīgi vērtē Padomes prezidentūras un dalībvalstu centienus izveidot pilnvaras sarunām saistībā ar jauno protokolu Apvienoto Nāciju Konvencijai par noteiktiem parastiem ieročiem, kurā būtu apskatītas visas šķembu munīcijas radītās humanitārās problēmas, un pauž nožēlu, ka pašlaik nav panākta reāla virzība;
11. prasa, lai Padome pieņemtu kopēju nostāju, kas ES dalībvalstīm liktu panākt stipras sarunu pilnvaras *CCW* un aktīvi atbalstīt Oslo procesu;
12. norāda, lai starptautiskais instruments būtu efektīvs, tajā jāiekļauj vismaz šādi noteikumi:

- a) šķembu munīcijas izmantošanas, ražošanas, finansēšanas, krājumu veidošanas un nodošanas aizliegums;
 - b) aizliegums sniegt jebkādu palīdzību šķembu munīcijas izmantošanā, ražošanā, nodošanā vai krājumu veidošanā;
 - c) pienākums noteiktā laika periodā, kuram ir jābūt iespējami īsākam, iznīcināt šķembu munīcijas krājumus;
 - d) pienākums iespējami ātrāk, bet ne vēlāk kā noteiktajā termiņā, iezīmēt, norobežot un attīrīt piesārņotās zonas un izveidot un uzturēt efektīvu spēju veikt šīs darbības; pienākums sniegt palīdzību iezīmēšanā, norobežošanā un citu brīdināšanā, apmācībā par risku un attīrīšanā; šķembu munīciju izmantotājiem ir jo īpaši jāpilda pienākums sniegt šādu palīdzību, tostarp laikus nodrošināt ar sīku lietošanas informāciju;
 - e) pienākumu sniegt atbalstu upuriem, piemēram, datu apkopošanu, ārkārtas un turpmāko medicīnisko palīdzību, fizisko rehabilitāciju, psiholoģisko palīdzību, sociālo iekļaušanu, ekonomisko iekļaušanu un/vai reintegrāciju, juridisku atbalstu un izstrādāt invaliditātes likumus un politiku;
13. iesaka Eiropas Parlamenta pārstāvjiem piedalīties gaidāmajās konferencēs saistībā ar Oslo procesu;
14. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, KĀDP Augstajam pārstāvim, ES dalībvalstu valdībām un parlamentiem, ANO ģenerālsekretāram un „šķembu munīcijas koalīcijai”.